

Africa In Motion

Jaarverslagen

2011- 2014: van project naar stichting

AFRICA IN MOTION

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Context en stand van zaken op 1 oktober 2014	2
Doelstellingen en behaalde resultaten	4
1. Pilotproject 'lobbyen voor Afrika' April-december 2011	4
2. Vervolgproject 'lobbyen voor Afrika II' Januari 2012 - januari 2013	4
3. Project 'Migranten voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking' April 2013- maart 2014	5
4. Pilotproject 'Franchise 4 development'' April 2014 – September 2014	7
Overzicht overige activiteiten en resultaten per periode	9
Resultaten & leerpunten	11

VOORWOORD

Het project **Franchises For Development** (Afrikaanse migranten als franchisenemers voor Nederlandse MKB's) is in januari 2014 van start gegaan. Kerk in Actie heeft via de samenwerkingsovereenkomst met de stichting Oikos de eerste twee fasen van dit project gefinancierd (€ 20.000). De gedachte was en is dat de stichting *Africa in Motion* (de stichting is officieel opgericht in 2012) zelf de follow up van dit project zal verzorgen. Tegelijkertijd maakt *Franchises for Development* deel uit van een al eerder gestarte samenwerking tussen Kerk in Actie, Oikos en de nieuwe opgericht stichting *Africa in Motion*. Het geheel staat wel bekend onder de noemer van **Lobbyen voor Afrika** (april 2011 – juni 2014).

Deze terugblik (2011-2014) heeft betrekking op de hele periode en plaatst zodoende *Franchises for Development* in dit bredere perspectief. Tevens bevat deze evaluatie een reflectie op de toekomst van *Africa in Motion*.

Deze terugblik is geschreven vanuit **Africa in Motion** in samenwerking met stichting Oikos. We bieden deze terugblik aan Kerk in Actie, die naast partner in de samenwerking ook de belangrijkste financier was van de achtereenvolgende projecten. Daarnaast stellen we deze rapportage beschikbaar voor geïnteresseerden.

Utrecht, 28 november 2014

Max Koffi (Africa in Motion)

David Renkema (Oikos)

CONTEXT EN STAND VAN ZAKEN OP 1 OKTOBER 2014

Van april tot december 2011 is het pilotproject **Lobbyen voor Afrika** door Oikos en Kerk in Actie geïnitieerd en uitgevoerd, met als doel Afrikaanse migranten kansen te bieden om zich in Nederland, op een andere manier dan via remittances of particuliere ontwikkelingsprojecten, in te zetten voor Afrika. Dat is gebeurd door bij Nederlandse politici, bedrijfsleiders en beleidsmakers te lobbyen voor concrete doelen die door migranten - zoveel mogelijk in overleg met organisaties in de landen van herkomst - worden bepaald.

Het pilotproject heeft geresulteerd in het opzetten van de lobbygroep *Africa In Motion* (AIM, 2012). AIM heeft als doel het oprichten van een Europese sociale beweging waarin Afrikaanse migranten van verschillende generaties, Europeanen en wereldburgers elkaar treffen om samen pleidooi- en lobbyactiviteiten te organiseren ten behoeve van de economische emancipatie van Afrika. Deze doelstelling kreeg gestalte in de projecten **Lobbyen voor Afrika II** (januari 2012- januari 2013), **Migranten voor buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking** (april 2013 – maart 2014) en **Franchises 4 development** (januari - juni 2014)

AIM staat sinds april 2012 als stichting geregistreerd. Er is een bestuur en drie teams van vrijwilligers (studenten) actief op de volgende terreinen: sociaal ondernemerschap, kennis/capaciteitsbuilding en lobbyen. De organisatie heeft nog niet voldoende financiële middelen opgebouwd om zelfstandig te kunnen functioneren.

Kerk in Actie heeft aangegeven dat ze tot en met juni 2014 zou bijdragen aan de financiering van het werk van AIM. Voor vervolg zijn twee subsidieaanvragen ingediend bij BUZA voor de projecten:

- 'Franchise 4 Development' i.s.m. ICCO/Kerk in Actie. Franchise4Development wil Nederlandse MKB's koppelen aan Afrikaanse migranten met ondernemersambitie.
- 'Groene cirkels' i.s.m. Oikos, is gericht op het stimuleren van ondernemerschap ten dienste van voedselzekerheid in landen van herkomst van Afrikaanse migranten.

De geplande startdatum van beide projecten ligt op 1 januari 2015.

DOELSTELLINGEN EN BEHAALDE RESULTATEN

1. PILOTPROJECT 'LOBBYEN VOOR AFRIKA' APRIL-DECEMBER 2011

Doelstelling

Een goed functionerende en getrainde lobbywerkgroep die in volgende jaren met afnemende ondersteuning zelfstandig lobbyactiviteiten kan opzetten.

Resultaten

Het pilotproject heeft geresulteerd in het opzetten van de lobbygroep Africa In Motion (AIM) In deze groep hebben tien migranten, afkomstig uit de volgende landen plaatsgenomen: Mauritanië, Ghana, Nigeria, Democratische Republiek Congo, Rwanda, Somalië, Tunesië, Ethiopië, Kenia, Zimbabwe.

De leden zijn aan de slag gegaan met het mobiliseren van Afrikaanse jongerengroepen (van zowel studerende als werkende jongeren), de achterban van migrantenorganisaties en Afrikaanse professionals. Op 29 oktober 2011, tijdens de Afrikadag in Den Haag, heeft de presentatie van de groep plaatsgevonden. In november 2011 is het project geëvalueerd. Kerk in Actie heeft zijn tevredenheid over het verloop en de resultaten van het pilotproject uitgesproken, en de wens geuit om het initiatief voort te zetten.

2. VERVOLGPROJECT 'LOBBYEN VOOR AFRIKA II' JANUARI 2012 - JANUARI 2013

Doelstelling

Het starten van een bewustwordingscampagne over de noodzaak van economische emancipatie van Afrika. De campagne heeft als titel: 'Afrika is Rijk'. Met als doelgroepen: studenten aan de universiteiten en hogescholen, bedrijven, politici en Afrikaanse migranten.

In Oktober 2011 is de campagne 'Afrika is Rijk' van start gegaan. Deze campagne heeft tot doel de oorzaken van de armoede in Afrika onder de aandacht van een breed publiek te brengen, zodat inspanningen vanuit de Nederlandse bevolking en overheid om de armoede in Afrika te lijf te gaan, gericht worden op de aanpak van de oorzaken van de armoede en niet meer op het bestrijden van de symptomen ervan.

Resultaten

a) Workshop 'Afrika is Rijk' voor studenten aan de universiteiten

De campagne binnen de universiteiten heeft de discussie over de rechtvaardigheid van *Vrijhandel* en bestaande *handelsverdragen* zoals o.a. het *EU Raw Materials Initiative* en de *European Partnership Agreement*, op gang gebracht. In totaal hebben 12 workshops plaatsgevonden op de volgende universiteiten: WUR, TU Delft, Utrecht Universiteit, Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Leiden. Ongeveer 300 studenten zijn direct bereikt tijdens de workshops. De workshop duurt 2 uur, in de vorm van presentatie gevolgd door een debat tussen twee groepen studenten. In totaal hebben 25 studenten zich aangemeld als vrijwilliger bij AIM.

b) Workshop 'Afrika van horen zeggen naar zien' voor PABO studenten.

Middels het project 'Afrika van horen zeggen naar zien', wil AIM de studenten van de PABO, toekomstige leerkrachten in het basisonderwijs in staat stellen nieuwe kennis en inzichten over Afrika op te doen. Met deze nieuwe inzichten kunnen zij vervolgens in de klassen ervoor zorgen dat beeldvorming over Afrika bij kinderen op de basisschool minder dan nu het geval is, door stereotypen bepaald wordt. Op deze wijze draagt het project bij aan het vormen van mondige en betrokken wereldburgers vanaf de basisschoolleeftijd. *Africa in Motion* heeft tussen 21 en 26 november 2012 een reeks van workshops gegeven aan de studenten van de opleiding PABO aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). In totaal hebben rond de 75 PABO studenten meegedaan als deelnemers aan de workshop 'Afrika van horen zeggen naar zien'. Aan het einde van de workshop heeft elke deelnemer een evaluatie ingevuld over de waarde van de workshop. Hier volgt een kort overzicht van de mening van de PABO student over de workshop.

- 71% heeft de workshop een cijfer gegeven van een ACHT of hoger,
- 70% vond de informatie HEEL INTERESSANT
- 68% vond de informatie ZEER NIEUW

c) Campagne bij religieuze leiders van migrantenkerken en moskeeën

Leiders van voor de Afrikaanse gemeenschap relevante migrantenkerken en moskeeën zijn benaderd.

- 5 gesprekken met leiders van de migrantenkerken in de periode april-juni 2013
- Een bijeenkomst met 10 leiders van migrantenkerken op mei 2013
- 3 gesprekken met Imams in de periode april-juni 2013

Leiders die we gesproken hebben, geven aan het doel van AIM, de economische emancipatie van Afrika, te steunen. Zij zijn bereid om, waar mogelijk, de acties van AIM te ondersteunen.

3. PROJECT 'MIGRANTEN VOOR BUTENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING' APRIL 2013- MAART 2014

Doelstelling

Bijdragen aan brede maatschappelijke en politieke erkenning van de meerwaarde van Afrikaanse migranten in Nederland voor het beleidsterrein Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking door:

- draagvlak te creëren in de Tweede Kamer voor de inzet van Afrikaanse migranten in de uitvoering van het nieuwe Nederlandse Ontwikkelingssamenwerking- en Handelsbeleid.
- maatschappelijke en politieke erkenning van de meerwaarde van migranten te verwerven voor het beleidsterrein van Handel en Ontwikkelingssamenwerking. AIM toont de meerwaarde aan.

Resultaten

- In het kader van het project 'De stem van Afrikaanse Migranten', is AIM gevraagd om een visiestuk over het grondstoffenbeleid van Nederland te schrijven. Dit stuk gaat deel uitmaken van de bundel die aan minister Ploumen aangeboden wordt in december 2014. Er heeft een debat in de Balie op 11 september 2014 plaatsgevonden tussen Max Koffi en het Tweede kamerlid Ingrid de Caluwé, woordvoerder OS voor de VVD. Mw. De Caluwé heeft Max Koffi uitgenodigd voor een vervolgesprek.
- De Commissie Buitenlandse Zaken van de PvdA heeft AIM uitgenodigd bij de vergadering op 6 november 2014 in de tweede kamer. De voorzitter van de commissie zegt geïnspireerd te zijn geraakt door het debat in de Balie. De input van AIM zal gaan over de inzet van migranten bij de uitvoering van het Buitenlands Handel en Ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.
- Onderzoek i.s.m. WUR "De betrokkenheid van de Afrikaans Diaspora bij Nederland en EU Afrika-beleid".

Het verstreckende '*EU Initiative on raw materials*' was aanleiding voor AIM en Otherwise om een WOB verzoek (Wet Openbaarheid Bestuur) in te dienen om te achterhalen of de Afrikaanse Diaspora geconsulteerd is. Toen dit niet het geval bleek is een verkenning opgestart naar manieren waarop Afrikaanse Diaspora wel invloed kan uitoefenen op beleid aangaande Afrika.

Elena Johannsen, masterstudent *Knowledge, Technology and Innovation*, heeft verhalen verzameld om een beeld te krijgen van de informele en formele wegen die Afrikaanse Diaspora kunnen en willen bewandelen om hun kennis en visies te delen met politici. De verhalen, vergezeld van foto's, worden gebundeld in een boek. Dit boek laat politici en Afrikaanse Diaspora de mogelijkheden zien om gezamenlijk via de politiek een positieve bijdrage te leveren aan de leefomstandigheden in verschillende Afrikaanse landen. Op 1 november 2014 komt het boek uit en het onderzoeksrapport wordt tijdens de Afrikadag 2014 gepresenteerd.

Edem Norglo, Masterstudent *Globalisation and Governance*, doet zijn afstudeeronderzoek naar één of meer politieke cases, die voor Afrikaanse Diaspora van belang zijn. Verder heeft een groep studenten binnen het vak 'Academic Consultancy Training' een simulatie uitgevoerd van de consultatie ronde van de Europese Commissie betreffende het '*EU Initiative on raw materials*' met Afrikaanse Diaspora, en hun aanvullende kennis op de materie aangetoond. Deze resultaten worden nog gepubliceerd.

- De Motie Smaling
Naar aanleiding van dit onderzoek, verzocht SP kamerlid E. Smaling middels een motie, op 30 april 2015 de regering om binnen de strategische partnerschappen een actieve rol te bepleiten voor Afrikaanse diaspora; en bij toekomstige tenders rond de beleidsspeerpunten een zichtbare inspanning te plegen om Afrikaanse diaspora te betrekken. Deze motie is door een grote meerderheid van de Tweede Kamer aangenomen.
- Toezegging interesse Anton Jurgens Fonds in projecten van Afrikaanse organisaties die vanuit AIM gericht op voedselzekerheid in West-Afrika.

- Mede-organiseren van het evenement “*Taking 1.000.000 Africans out of the darkness*” ter promotie van het door Ndassie Energy ontwikkelde zonne-energie oplaadstation.
- Lezingen binnen 5 Gelderse bedrijfsverenigingen
- Verzamelen 25 business plannen van Afrikaanse migranten op zoek naar partnerschap met Nederlandse bedrijven.

4. PILOTPROJECT ‘FRANCHISE 4 DEVELOPMENT’ APRIL 2014 – SEPTEMBER 2014

Doelstelling

Initiëren van de koppeling tussen migranten met ondernemersambitie en MKB-bedrijven met internationale ambitie:

- Inventariseren 10-15 migranten met ondernemersambities
- Inventariseren 15 potentiële MKB bedrijven
- Werven investeerders/financierders
- Koppelen van drie bedrijven aan drie migranten

Resultaten

Het pilotproject is succesvol verlopen. Het heeft geresulteerd in een groot aantal aanmeldingen vanuit de migrantengroep en intentieverklaringen ondertekend door 5 MKB-bedrijven. De aanvragen zijn gericht op het opzetten van MKB-bedrijven in 8 Afrikaanse landen.

In totaal zijn er 25 ideeën ingediend. De ingediende bedrijfsideeën kunnen verdeeld worden over 8 economische sectoren: landbouw, ICT, vormgeving, alternatieve energie, arbeidsbemiddeling, bouw, medisch diagnostiek en consultancy. Ethiopië staat boven aan de lijst van deelnemers met 17 aanmeldingen gericht op zeven economische sectoren, gevolgd door Ghana met drie aanmeldingen.

De kandidaat franchisenemers, 87% mannen en 13% vrouwen, zijn voor de overgrote meerderheid studenten (88%) aan de WUR Wageningen en in Nederland gevestigde migranten (22%) uit verschillende steden van het land. Het pilotproject heeft tevens inzicht opgeleverd in de motivatie en bezwaren van zowel de benaderde bedrijven, als de kandidaat franchisenemers.

Het resultaat (koppelen van drie bedrijven aan drie migranten) is gehaald.

Opmerking: Het project wordt sinds maart 2015 voortgezet in samenwerking met Spark en loopt tot december 2015. Het focusland voor de experiment is Rwanda.

Stand van zaken per 1 oktober 2014

Om dit proces voort te zetten, heeft AIM i.s.m. ICCO/Kerk in Actie een beroep gedaan op het Fonds Internationale Migratie en Ontwikkeling 2014. Deze aanvraag betreft een vervolgtraject van 24 maanden, met als einddoel het opstarten van 10 nieuwe bedrijven in Afrika in partnerschap tussen migranten en Nederlandse MKB bedrijven.

In eerste instantie worden er 5 nieuwe deelnemende bedrijven geworven en aan de bestaande lijst van 4 bedrijven toegevoegd. Vervolgens worden bedrijfsideeën bij migranten geïnventariseerd. De geselecteerde ideeën en de kandidaten worden aan de bedrijven voorgesteld. indien er een match is

wordt er een leerovereenkomst van 6-12 maanden vastgelegd, om het bedrijf van binnenuit te leren kennen.

Na een succesvol verloop van het leertraject wordt de samenwerking met het bedrijf geformaliseerd in een zakelijke overeenkomst: franchise, joint-venture of wederverkoop. De financiering van het nieuwe bedrijf in Afrika kan op verschillende wijzen gerealiseerd worden: private investeringen, banken in Afrika of een lening vanuit een (Equity) investeringsfonds zoals het Dutch Good Growth Fund. Een concreet financieringsvoorstel is onderdeel van deze business plannen.

OVERZICHT OVERIGE ACTIVITEITEN EN RESULTATEN PER PERIODE

Periodes	Activiteiten	Resultaten
April – oktober 2011	Pilotproject 'Lobbyen voor Afrika'	<ul style="list-style-type: none"> Presentatie tijdens de Afrikadag 2011 https://www.youtube.com/watch?v=vQYeHvJoHBw
	Website	<ul style="list-style-type: none"> Launching AIM website www.africanmotion.nl
	Uitvoeren eerste lobby activiteit	<ul style="list-style-type: none"> Online Petitie 'Nieuw Afrikabeleid' http://petities.nl/petitie/nieuw-afrikabeleid
Januari 2012 – januari 2013	Oprichting AIM	<ul style="list-style-type: none"> 20 workshops bij de HAN-Pabo Nijmegen Registratie bij Kamer van Koophandel, KVK nummer: 55100252, april 2012 Youtube promotiefilm https://www.youtube.com/watch?v=P_U4dZdrqpY
Vervolgproject 'lobbyen voor Afrika II'	Campagne 'Afrika is Rijk'	<ul style="list-style-type: none"> 12 lezingen voor studenten aan 5 universiteiten 400 studenten bereikt Facebook pagina voor Afrikaanse studenten in Europa en sympathisanten https://www.facebook.com/groups/Africaninmotion/
	Mobilisatie en Pleidooi voor beleidsverandering	<ul style="list-style-type: none"> 70 Afrikaanse migrantenorganisaties bereikt Input voor partijprogramma's tijdens de verkiezingscampagne 2012 25 lezingen ter promotie AIM missie binnen migrantenkerken
	Africa 25 actieonderzoek programma	<ul style="list-style-type: none"> Partnerschap met 7 Afrikaanse universiteiten http://africanmotion.nl/en/africa-25/partners/ Voorlichtingscampagne binnen 5 Universiteiten in Nederland

	<p>http://africanmotion.nl/landing/nl/afrika-25/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzet AIM team Zambia en veldbezoek • Partnerschap met TU Delft. AIM levert marktonderzoeksvragen aan voor student van het internationaal Minor programma van de TU Delft.
<p>April 2013- maart 2014 'Migranten voor Buitenlandse Handel en OS'</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visiestuk over grondstoffenbeleid • Input voor partijprogramma's "Nederland en Afrika in de 21st eeuw" • Debatten met wetenschapper Paul Hoebink en politici waaronder Ingrid de Caluwé (VVD), over Nederlands ontwikkelingsbeleid. • Wetenschappelijk onderzoek naar de betrokkenheid van migranten bij Nederlands en EU Afrika-beleid <p>http://www.wageningenur.nl/nl/project/De-betrokkenheid-van-Afrikaanse-Diaspora-bij-Nederlands-en-Europees-Afrikabeleid.htm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingsovereenkomst met SNV Burkina Faso • Intentieverklaring Anton Jurgens Fonds
<p>Januari – juli 2014</p> <p>Pilotproject Franchise for development</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 15 bedrijven benaderd • 5 intentieverklaringen van MKB's • 25 aanmeldingen van Afrikaanse migranten • Subsidieaanvraag voor vervolgtraject bij het fonds Migratie en Ontwikkeling 2014 van BUZA

RESULTATEN & LEERPUNTEN

De resultaten

- AIM is een officiële stichting geworden en heeft gewerkt aan erkenning en sympathie bij doelgroepen zoals studenten aan universiteiten en hogescholen, jongerenafdelingen en buitenlandse commissies van politieke partijen zoals CDA, PvdA en VVD, NGO's en bedrijven. AIM heeft via een televisieprogramma, website en de inzet van sociale media een direct bereik van 301.753 mensen gerealiseerd.

- Facebook en Twitter (349 leden van de Facebook groep, 412 likes op Facebook en 132 volgers op Twitter)
<https://www.facebook.com/africainmotion?fref=photo>
- 259 handtekeningen onder de online petitie
- Youtube promotiefilmpjes
<http://www.youtube.com/watch?v=vQYeHyJoHBw> 367 views
- lancering AIM, Den haag
http://www.youtube.com/watch?v=P_U4dZdrqpY 583 weergaven
- Workshop PABO Nijmegen
<http://www.youtube.com/watch?v=kKIALe1j3UA> 357 weergaven
- Gesprek met de bekende Somalische politicus Faycal Warabi, voor de op een na grootste TV zender van Somalië (HCTV). Het youtubefilmpje is een stuk uit het journaal dat 24 uur lang herhaaldelijk uitgezonden is.
- Het programma Vals Plat op Ned 2 is twee keer uitgezonden in 2013, dat is een totaal van ongeveer 300.000 kijkers
<http://programma.ntr.nl/4206/vals-plat/nieuws/118/maxkoffi>

- 34 Afrikaanse migrantenorganisaties hebben zich verenigd in een landelijk overlegorgaan (LOA) om de boodschap van AIM onder de leden te ventileren.
- De doelgroep Afrikaanse studenten is zeer betrokken bij de activiteiten van AIM. Zij vormen momenteel de kern van de organisatie.
- Samenwerking met kennisinstellingen zoals TU Delft en WUR bewijst de relevantie van de organisatie.

